

Informacijski list Štajerske zbornice za kmetijske delavce

Pravice kmetijskega delavca na avstrijskem Štajerskem

Štajerska zbornica za kmetijske delavce (Steiermärkische Landarbeiterkammer) je zakonsko interesno združenje vseh delojemalcev na področju kmetijstva in gozdarstva na avstrijskem Štajerskem. Vsak, ki vstopi v delovno razmerje s kmetijskim podjetjem na Štajerskem, avtomatsko postane član. Glavna naloga Štajerske zbornice za kmetijske delavce je, da svojim članom nudi brezplačno pomoč pri vprašanjih v zvezi z delovnim pravom.

1. Najnižja možna mesečna plača za pomožno delovno silo znaša 1.434,00 € bruto / 1.182,01 € neto pri 40-urnem delovniku (stanje 1.1.2020). Informirajte se, kakšno plačilo Vam za Vašo dejavnost pripada! Pravico do minimalne plače ima tudi h kmetijskemu podjetju napotena oziroma poslana delovna sila (najeti delavci).
2. Ob nastopu delovnega razmerja morate prejeti različne dokumente, še posebej pa naslednje:
⇒ prijavo pri Österreichische Gesundheitskasse (ÖGK):
Bodite pozorni na prijavo v dejanskem obsegu zaposlitve!
⇒ pisno pogodbo o delu.
Za vsako plačilno obdobje mora biti narejen obračun plače.
3. Ob prijavi v avstrijski Sklad za zdravstveno zavarovanje (ÖGK) morate prejeti številko socialnega zavarovanja. Z njo lahko brez težav izkoristite ugodnosti zdravstvenega zavarovanja za obdobje najmanj 90 dni. V tem obdobju morate osebno zaprositi za e-kartico s fotografijo pri ÖGK. Če je ta uradni postopek mogoče opraviti le v delovnem času, je to pomemben razlog za zadržanost z dela in obstaja pravica do upravičene odsotnosti z dela v nujno potrebnem obsegu pri nadaljnjem izplačevanju plačila. Več informacij najdete na: www.chipkarte.at
4. Vsak delojemalec na področju kmetijstva ima pravico do izjemnih nadomestil, torej do „13. in 14. mesečne plače“. V pripadč, že zaměstnání netrývá celý rok, náleží poměrná část mimořádných odměn.
5. O rednem normalnem delovnem času (pri zaposlitvi za polni delovni čas 40 ur na teden) – to pomeni kako dolgo in kdaj morate delati – se je treba dogovoriti. Za dodatno delo preko normalnega delovnega časa Vam načeloma pripada dodatek k urni postavki.

6. Delodajalci so dolžni voditi evidenco delovnega časa. Poskrbite, da vam bodo te evidence izročene ali vodite zasebne evidence začetka in konca vsakodnevnega delovnega časa ter delovnih odmorov. Brez zapiskov o delovnem času je nemogoče preveriti obračun plače.
7. Imate pravico do pet tednov plačanega dopusta na leto. Za neizkoriščen dopust delavcu ob koncu delovnega razmerja pripada odškodnina (»nadomestilo za neizrabljen letni dopust«).
8. V primeru utemeljenih razlogov za odsotnost z dela, še posebej v primeru bolezni, ste upravičeni do ohranitve plačila. Za določeno obdobje Vam mora delodajalec še naprej izplačevati redno plačo. V primeru kakršnih kol i sporov morate biti sposobni dokazati, da ste mu posredovali to sporočilo. Na zahtevo delodajalca je treba predložiti zdravniško potrdilo o bolezni. Tuja zdravstvena potrdila morate predložiti oz. poslati avstrijskemu Skladu za zdravstveno zavarovanje v roku enega tedna, sicer ne bo plačana nobena boleznina.

DELO V VROČINI

Katere nevarnosti/vplivi grozijo pri delih v veliki vročini in/ali intenzivnem sončnem sevanju?

- povečano tveganje za nesreče, dovzetnost za napake
- vročinska kap (rdečica kože, hitro dihanje, pospešen srčni utrip, motnje zavesti, koma → pozor: življenjska nevarnost)
- vročinski kolaps (padec krvnega tlaka, občutek oslabelosti, omotica, slabost in omedlevica)
- sončarica (slabost, omotica, hud glavobol)
- sončne opekline, tveganje za razvoj kožnega raka
- upad delovne uspešnosti in kakovosti dela (30–70 % v poletnem vročinskem obdobju)

Obstaja »brez vročine«?

- Zakonskih temperaturnih mej ni → ni upravičenosti do »brez vročine« pri določenih temperaturah.
- AMPAK: Delodajalec je zakonsko dolžan sprejeti ukrepe za čim nižjo toplotno obremenitev (dolžnost skrbnega ravnanja). Pri tem imajo kolektivni ukrepi (npr. senčna jadra) prednost pred individualnimi ukrepi (npr. krema za sončenje).

Kateri ukrepi so možni?

- Zagotavljanje brezalkoholnih pijač
- Senčenje delovnega mesta npr. s senčniki/senčnimi jadri
- Zaščitna oblačila npr. senčni klobuki, zaščita za vrat, hladilni telovniki, oblačila odporna na UV-žarke, očala
- Izdelki za zaščito pred soncem
- Klimatizirani zabojniki za ekipe/dnevni prostori
- Hladilna skrinja/hladilnik za pijačo in hrano
- Organizacijski ukrepi (zgodnejši termini začetka dela, izogibanje opoldanski vročini)

- Usposabljanje delojemalcev glede nudenja prve pomoči, še posebej pri kolapsu zaradi vročine, sončarici, vročinskem udaru
Notranji prostori: Sprostitev predpisov glede oblačil (lahka obutev, poletna oblačila), zagotovitev ventilatorjev (preprečite prepih), prezračevanje zjutraj in zvečer (nočno hlajenje), senčenje z zunanji senčili

Kaj velja za delo v notranjih prostorih?

- Delodajalec mora poskrbeti za to, da so po možnosti zagotovljene naslednje temperature zraka:
  - a. Nizka fizična obremenitev (sedenje, pisarniško delo): najm. 19 °C in najv. 25
  - b. Normalna fizična obremenitev (stoječe delo): najm. 18 °C in najv. 24 °C
  - c. Velika fizična obremenitev (obrtne dejavnosti): najm. 12 °C
- Izjeme so dovoljene, če vrsta uporabe prostora ne omogoča zgornjih temperatur (steklenjaki, hladilnice)
- Zakonske pravice za klimatsko napravo ni.

Kaj storiti v nujnih primerih zaradi vročine – ukrepi prve pomoči?

- Vzpostavite reševalno verigo = prva pomoč (vključno s klicem v sili) – reševalna služba – bolnišnica (v primeru dvoma VEDNO obvestite reševalce!)
- Delojemalk/-cev ne puščajte brez nadzora
- Ležanje v ravnem položaju, v hladnem prostoru in z dvignjenimi nogami
- Nadomeščanje tekočine
- Polaganje v vodo namočenih, hladnih brisač na vrat in kožo